

Comprensió lectora

Llegeix aquest text i respon les preguntes.

El pare de l'Enric caminava nerviosament amunt i avall pensant, cavil·lant, rumiant.

–Ja ho tinc! –va exclamar finalment.

Va agafar el lloro, li va espolsar les plomes, que eren plenes de terra, i es va encaminar cap a casa dels veïns tot decidit. L'Enric i la seva mare li anaven al darrere, sense dir res, però mirant-se mútuament amb una expressió d'estranyesa mentre arronsaven les espatlles, com si es preguntessin l'un a l'altre quina una en portava de cap.

Va entrar, va anar directe al menjador, i es va encaminar cap a la gàbia buida situada al costat de la finestra, com sempre. La va obrir i hi va ficar el pobre ocell difunt.

–I ara –va dir– a esperar que tornin els veïns i trobin el lloro mort, a la seva gàbia. Al capdavant, no ens van especificar que li donéssim menjar.

–Sí, però nosaltres tenim la clau i se suposa que... –insinuava la Mercè.

- Què feia el pare de l'Enric abans de dir: «Ja ho tinc!»?
- Per què el pare de l'Enric va espolsar les plomes del lloro?
- Què feien l'Enric i la seva mare quan el pare s'encaminava cap a casa dels veïns?
- Què fa el pare de l'Enric quan és a dins la casa dels veïns?
- Què insinua la Mercè quan diu: «Però nosaltres tenim la clau i se suposa que...»?

L'alfabet i el diccionari

Digues quina de les paraules de cada grup aniria en primer lloc, en un diccionari:

- *l·ligam / l·ligar*
- *estrèpit / estrènyer*
- *coixí / coixinera*
- *esquerp / esqueixat*
- *disseny / disgust*
- *recollir / recol·lectar*

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

Les categories lèxiques

Escriu expressions que corresponguin a les categories gramaticals següents, com en l'exemple:

Determinat + Nom → La platja

Nom + Adjectiu + conjunció *i* + Adjectiu

Determinant + Adjectiu + Nom

Determinant + Nom + Verb + Nom

Verb + Determinant + Nom

Pronom + Verb + Nom

Digues quina categoria gramatical té cada una de les següents paraules

Camí

Simpàti

c

Intel·ligent

Goma

Pensar

Estudia

r

Groc

Els

Casa

Ella

La vocal neutra

Forma el plural de les expressions següents. Compte amb els canvis ortogràfics: j > g; g > gu, c > qu...

Una plaça groga

Aigua roja

Mossega la llengua

Tortuga salvatge

Adreça antiga

Dia lliure

Palanca blanca

Platja grega

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

Completa amb les vocals a/e les paraules següents:

monarc... , febr..., lliur..., class..., pianist..., m...r...v...ll..., tr...ball, f...stejar, par..., arbr...,
h...rbicid..., guàrdi..., salvatg..., t...rreny, enc...rclar, ...baixada, plor...s

En el conjunt de les oracions següents falten vocals a, e, o, u

La Mireia quan cant__ fa riur__ i jo quan cant__ faig pl__rar.

Hem vist un individ__ s__spitós amb la mà a la b__txaca en un r__có.

Vin__ i tr__balla com t__thom.

El pianist__ tocarà al muse__.

Tinc febr__ alt__ des que he tornat de la m__ntanya.

Comprensió lectora

Llegeix aquesta notícia i contesta les preguntes que trobaràs a continuació.

L'Hospitalet tornarà a tenir televisió local després que l'Ajuntament decidís tancar-la, a final de l'any passat, i acomiadar 40 treballadors. Això sí, amb un format molt reduït, ja que només hi haurà un programa diari de 25 minuts que inclourà un informatiu de 15 minuts, una agenda d'actes, un espai sobre les entitats i un reportatge. La televisió es podrà veure per internet i per TDT. La ràdio emetrà informació esportiva pels mateixos canals, fet que implica que desapareixerà la tradicional transmissió per ones hertzianes. La desaparició del dial representarà un estalvi de 600.000 euros, que sumat a la cancel·lació del contracte de la televisió local suposarà un estalvi anual de 2 milions d'euros. És a dir, que els mitjans de comunicació costaran la meitat. "Vam decidir reestructurar-los per una qüestió econòmica", va explicar ahir l'alcalde, que va afirmar que la millor manera de fer-ho és a través d'una plataforma multimèdia a internet.

Els mitjans locals tindran una plantilla de 27 persones, que inclourà les cinc que treballen en els diaris digital i en paper i les 22 que quedin de la ràdio –marxen vuit persones, algunes voluntàriament, d'altres per jubilació i d'altres es recol·loquen en altres projectes municipals–. Els empleats hauran de ser capaços de treballar en qualsevol format, i per això s'hauran de formar. Això implicarà una suspensió de l'emissió de la ràdio del juny a l'octubre, quan entrarà en funcionament la plataforma. Caldran cinc especialistes en televisió, que s'intentaran contractar de l'anterior plantilla.

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

El tancament de la televisió va ser durament criticat. ICV-EUiA, soci del PSC, va exigir que no s'acomiadés més personal. Aquest partit va expressar ahir la satisfacció pel nou model. CiU, en canvi, lamenta que desaparegui la ràdio per FM i la reduïda oferta televisiva. “Ens quedem sense ràdio i sense televisió”, va afirmar, taxativa, la portaveu de CiU, Meritxell Borràs. El president del comitè d'empresa, Francisco Durán, es va mostrar satisfet pel fet que es mantingui la plantilla i el nivell retributiu, com també per la possibilitat que les emissions s'ampliïn si milloren les condicions econòmiques.

L'alcaldesa conclou: “Aquest model de mínims és el màxim que podem oferir amb uns recursos cada cop més escasos.”

- a) Quan es va tancar la televisió de l'Hospitalet? Quants treballadors es van acomiadar?
- b) En què consistirà el format reduït que tindrà ara la televisió de l'Hospitalet?
- c) Quantes persones quedaran ara en plantilla?
- d) Què diu l'alcaldesa respecte a la restructuració que s'ha fet?

Famílies de paraules

Forma per a cada paraula dues paraules més de la seva família, seguint l'exemple. Recorda que el canvi de gènere i nombre no serveix en aquest cas.

Fusta → fusteta, fusteria

Blanc → _____

Fort → _____

Brut → _____

Ferro → _____

Banc → _____

Gos → _____

Llum → _____

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

Morfologia de l'adjectiu

Escriu les quatre formes d'aquests adjectius, tot seguint l'exemple:

humit, poruc, tranquil, actiu, comú, lleig, escàs, ingenu, ambigu.

Ex: humit, humida, humits, humides

Ortografia

**Digues quins són els noms propis i escriu-los adequadament (en majúscula) fent dos grups:
els antropònims (noms de persona) i els topònims (noms de lloc).**

*balcó, arnau, tortosa, rastre, domènec, balaguer, mataró, cecília, olot, passeig,
campanar, maria, espatlla*

Antònims

Quines són les paraules oposades pel sentit, contràries o antònimes dels adjectius següents?

generós, amable, intel·ligent, tímid, obert, dialogant, servicial, opac

Apostrofació

A partir d'aquests exemples, explica les normes i les excepcions de l'apostrofació de l'ar- ticle.

l'uniforme

l'olla

l'hivern

la humitat

l'hospital

la intempèrie

l'estil

l'herba

l'alcohol

l'illa

l'història

l'aigua

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

Diftongs

En cada paraula de la llista hi ha un diftong. Encercla'l. Quinssón els dos únics diftongs creixents que hi ha?

Aire, cacau, quatre, moure, museu, estiu, riuria, ou, reina, següent, feina, gripau.

Classes de determinants

Classifica els determinants següents en el quadre que hi ha a continuació. Te n'ha sobrat algun? Per què?

La seva, quines, aquelles, aquest, cada, segon, el nostre, quin, ma, ses, la vostra, poca, massa, algunes, dues, el seu, aquests, quins

Possessiu	Indefinit	Demostratiu	Numeral	Interrogatiu	Quantitatiu

Paraules derivades

Forma les paraules derivades que s'indiquen. A continuació, separa-hi el morfema lèxic del morfema derivatiu, com en l'exemple

Molt i molt fort: fort/íssim

Fer tornar net: _____

Cadira petita: _____

Home que treballa la fusta: _____

Noia nascuda a Tarragona: _____

Que no és possible: _____

Ple de greix: _____

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

Escriu amb lletres aquests numerals:

135: _____

2.308: _____

16.027: _____

269.498: _____

Quantitatius i indefinits

Identifica els quantitatius i els indefinits i digues quin nom determinen.

Els ciutadans li donaven cada dia dues ovelles.

Si s'enverinava l'aire, molta gent moria.

El drac es va menjar tots els fills de les famílies.

Qualsevol dia apareixerà una altra vegada.

El periodista va obtenir poca informació: no va trobar gaires testimonis d'aquell fet.

Accentuació

Escriu els accents en aquestes frases:

a) La Maria va entrar esveradissima, amb la cara desencaixada i els ulls fora d'orbita.

b) Despres d'aquella feta cruel, tots nosaltres estavem preocupats pel desti que ens esperava. De moment, vam restar arraulits en el nostre raco, esperant el nou dia.

c) Arrencare el robi de l'espasa i el portare a casa de la dona i el nen i dema me n'anire.

d) Els ciutadans li havien de donar per força cada dia dues ovelles. I, si no ho feien, el drac enve- rinava l'aire perque la gent moris.

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

Els textos narratius: les llegendes

Escriu, en un màxim de 8 línies, la llegenda de Sant Jordi.

Accents diacrítics

Escriu l'accent diacrític a les paraules que l'hagin de dur.

Afanya't, que es tard! / Ni es parlen!

Te mes son que gana. / Encara no son les deu.

Regles bàsiques d'accentuació

Escriu accent en les paraules que calgui:

poligon, Ramon, cantaves, parlaveu, gabia, hereu, aqui, el net de la Gloria, sol agricola, el mon es boig, carrer molt net, crater del volca, estatua, mussol, historia, dia, sortieu, pesol, debil, telefon, escoltaran.

Oració o frase?

Busca entre les expressions que hi ha a continuació les que són oracions completes. Com que l'important és fixar-se si hi ha verb, subratlla'l.

Sortiu d'aquí!

Totes les coses de l'armari.

Encara no ha començat el concert.

La nevada d'ahir.

Plou.

Nom i cognoms: ..... Curs i grup: .....

El tren especial de la matinada.

No vull aquests pantalons.

En Pere i la Maria.

Ús de la dièresi

En cada parella, només una de les paraules ha de portar dièresi. Escriu-la correctament i indica a continuació per què en porta: a) perquè soni la u d'un dígraf; b) per separar un diftong guerra /seguent: _____

paraigua / raim: _____ traïdor / guineu: _____ diurn / riu: ___ pinguí / aire

captiu / conseqüència: _____

països / aigua: _____

cuina / veïna: _____

questió / guitarra: _____

Expressió escrita: la descripció

Fes una descripció (15 línies) d'un personatge públic que et cridi l'atenció.